

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 3.2

Đoạn kinh 2 (AN)

“**taṃ kiṃ maññatha**, sālha, atthi lobho”ti?

“evaṃ, bhante”.

“abhiññhāti kho ahaṃ, sālha, etamatthaṃ vadāmi. luddho kho ayaṃ, sālha, abhiññhālu pāṇampi hanati, adinnampi ādiyati, paradārampi gacchati, musāpi bhaṇati... yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāyā”ti.

“evaṃ, bhante”.

“**taṃ kiṃ maññatha**, sālha, atthi doso”ti?

“evaṃ, bhante”.

“byāpādoti kho ahaṃ, sālha, etamatthaṃ vadāmi. duṭṭho kho ayaṃ, sālha, byāpannacitto pāṇampi hanati, adinnampi ādiyati, paradārampi gacchati, musāpi bhaṇati... yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāyā”ti.

“evaṃ, bhante”.

“**taṃ kiṃ maññatha**, sālha, atthi moho”ti?

“evaṃ, bhante”.

“avijjāti kho ahaṃ, sālha, etamatthaṃ vadāmi. mūlho kho ayaṃ, sālha, avijjāgato pāṇampi hanati, adinnampi ādiyati, paradārampi gacchati, musāpi bhaṇati... yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāyā”ti.

“evaṃ, bhante”.

“**taṃ kiṃ maññatha**, sālha, ime dhammā kusalā vā akusalā vā”ti?

“akusalā, bhante”.

“sāvajjā vā anavajjā vā”ti?

“sāvajjā, bhante”.

“viññugarahitā vā viññuppasatthā vā”ti?

“viññugarahitā, bhante”.

Từ vựng đoạn kinh 2

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Taṃ	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
2	Kiṃ	Cái gì, như thế nào	Đại từ nghi vấn
3	Maññati	Nghĩ, suy nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Sālha	Tên riêng (Hô cách, số nhiều)	Danh, nam
5	Atthi	Có	Động, hiện tại, chủ

			động, mô tả
6	Vadati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Lobho	Tham	Danh, nam
7	Evam	Vâng (xác nhận có 1 cách lịch sự)	Trạng
8	Bhante	Bạch Đại đức (Hô cách)	Danh, nam
9	Abhijjhā	Sự khao khát	Danh, nữ
10	(i)Ti	Kí hiệu trích dẫn	Phụ
11	Kho	Quả thực, chính đó	Phụ
12	Aham	Tôi, ta	Đại từ nhân xưng
13	Etamattam	Etam + attham	
14	Etam	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chi định
15	Attho	Ý nghĩa	Danh, nam
16	Luddho	Người tham lam	Danh, nam
17	Abhijjhālu	Người khao khát	Danh, nam
18	Pāṇo	Sinh mạng, sinh vật	Danh, nam
19	Hanati	Giết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
20	Adinnam	Vật chưa được cho	Danh, trung
21	Ādiyati	Lấy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
22	Paradāro	Vợ của người khác	Danh, nam
23	Gacchati	Đi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24	Musā	Dối trá	Trạng
25	Bhaṇati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
26	Yam'sa	Yam + assa	
27	Yam	Cái mà, người mà	Đại từ quan hệ
28	Assa	Gián bỏ cách của ayam	Đại từ nhân xưng/chi định
29	Hoti	Là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
30	Dīgharattam	Suốt thời gian dài	Trạng
31	Hitam	Lợi ích	Danh, trung
32	Dukkham	Khổ	Danh, trung
33	Doso	Sân	Danh, nam
34	Byāpādo	Ác ý	Danh, nam
35	Duṭṭho	Người tức giận	Danh, nam
36	Byāpannacitto	Người có ác tâm	Danh, nam
37	Moho	Si	Danh, nam
38	Avijjā	Vô minh	Danh, nữ
39	Mūḷho	Người ngu độn	Danh, nam
40	Avijjāgato	Người vô minh	Danh, nam

41	Dhammo	Pháp	Danh, nam
42	Kusala	Thiện	Tính
43	Vā	Và, hoặc	Phụ
44	Sāvajja	Có lỗi	Tính
45	Viññugarahita	Bị chê trách bởi bậc trí	Tính
46	Viññuppasattha	Được khen ngợi bởi bậc trí	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 2

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 2
1	Trực bổ cách làm trạng từ chỉ phương thức	Trực bổ cách của đại từ có thể dùng làm trạng từ chỉ phương thức, phương thức ở đây là cái đã được nêu ở câu trước, hoặc đoạn kinh trước. Ví dụ: ‘Không ai giàu 3 họ, không ai khó 3 đời. Như thế , dù nghèo chúng ta nên cố gắng’ => ‘Nhu thể’ trong Pali sẽ được biểu đạt bằng đại từ trực bổ cách. ‘Chị cảm nhận thế nào? ’ => ‘thế nào’ trong Pali sẽ được biểu đạt bằng đại từ trực bổ cách	taṃ kiṃ maññatha
2	Công thức etamattham (vadāmi)	Công thức: X(i)ti etamattham vadāmi = ta gọi (nó) là X = ta định nghĩa (nó) là X	abhiijhāti... etamattham vadāmi

Đoạn kinh 4 (AN)

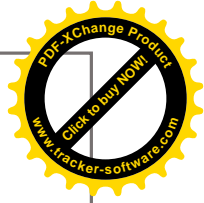
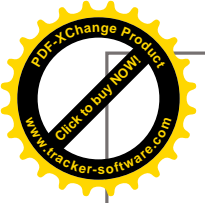
“taṃ kiṃ maññatha, sāḷhā, atthi alobho”ti?

“evaṃ, bhante”.

“anabhiijhāti kho ahaṃ, sāḷhā, etamattham vadāmi. aluddho kho ayaṃ, sāḷhā, anabhiijhālu neva pāṇaṃ hanati, na adinnaṃ ādiyati, na paradāraṃ gacchati, na musā bhaṇati, parampi na tathattāya samādapeti, yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ hitāya sukhāyā”ti.
“evaṃ, bhante”.

“taṃ kiṃ maññatha, sāḷhā, atthi adoso”ti?

“evaṃ, bhante”.

“abyāpādoti kho ahaṃ, sālha, etamattaṃ vadāmi. aduṭṭho kho ayaṃ, sālha, abyāpannacitto neva pāṇaṃ hanati, na adinnaṃ ādiyati, na paradāraṃ gacchati, na musā bhaṇati, parampi na tathattāya samādapeti, yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ hitāya sukhāyā”ti.

“evaṃ, bhante”.

“taṃ kiṃ maññatha, sālha, atthi amoho”ti?

“evaṃ, bhante”.

“vijjāti kho ahaṃ, sālha, etamattaṃ vadāmi. amūlho kho ayaṃ, sālha, vijjāgato neva pāṇaṃ hanati, na adinnaṃ ādiyati, na paradāraṃ gacchati, na musā bhaṇati, parampi na tathattāya samādapeti, yaṃ’sa hoti dīgharattaṃ hitāya sukhāyā”ti.

“evaṃ, bhante”.

“taṃ kiṃ maññatha, sālha, ime dhammā kusalā vā akusalā vā”ti?

“kusalā, bhante”.

“sāvajjā vā anavajjā vā”ti?

“anavajjā, bhante”.

“viññugarahitā vā viññuppasatthā vā”ti?

“viññuppasatthā, bhante”.

“samattā samādinna hitāya sukhāya saṃvattanti, no vā?

“samattā, bhante, samādinna hitāya sukhāya saṃvattantīti.

“yadā tumhe, sālha, attanāva jāneyyātha — ime dhammā kusalā, ime dhammā anavajjā, ime dhammā viññuppasatthā, ime dhammā samattā samādinna dīgharattaṃ hitāya sukhāya saṃvattantīti, atha tumhe, sālha, upasampajja vihareyyāthā”ti

Từ vựng đoạn kinh 4

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Taṃ	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
2	Kiṃ	Cái gì, như thế nào	Đại từ nghi vấn
3	Maññati	Nghĩ, suy nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Sālha	Tên riêng (Hô cách, số nhiều)	Danh, nam
5	Atthi	Có	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Lobho	Tham	Danh, nam
7	Evaṃ	Vâng (xác nhận có 1 cách lịch sự)	Trạng
8	Bhante	Bạch Đại đức (Hô cách)	Danh, nam
9	Abhiññā	Sự khao khát	Danh, nữ
10	(i)Ti	Kí hiệu trích dẫn	Phụ
11	Kho	Quả thực, chính đó	Phụ

12	Ahaṃ	Tôi, ta	Đại từ nhân xưng
13	Etamattama	Etama + attama	
14	Etama	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
15	Attho	Ý nghĩa	Danh, nam
16	Luddho	Người tham lam	Danh, nam
17	Abhijjhālu	Người khao khát	Danh, nam
18	Na	Không	Phụ
19	Eva	Chính đó, quả thực, chỉ	Phụ
20	Pāṇo	Sinh mạng, sinh vật	Danh, nam
21	Hanati	Giết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
22	Adinnaṃ	Vật chưa được cho	Danh, trung
23	Ādiyati	Lấy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24	Paradāro	Vợ của người khác	Danh, nam
25	Gacchati	Đi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
26	Musā	Dối trá	Trạng
27	Bhaṇati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
28	Paro	Người khác	Danh, nam
29	Pi	Và	Phụ
30	Tathattaṃ	Trạng thái đó	Danh, trung
31	Samādapeti	Kích động, xui giục	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
32	Yaṃ'sa	Yaṃ + assa	
33	Yaṃ	Cái mà, người mà	Đại từ quan hệ
34	Assa	Gián bố cách của ayaṃ	Đại từ nhân xưng/chỉ định
35	Hoti	Là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
36	Dīgharattaṃ	Suốt thời gian dài	Trạng
37	Hitama	Lợi ích	Danh, trung
38	Dukkama	Khổ	Danh, trung
39	Doso	Sân	Danh, nam
40	Byāpādo	Ác ý	Danh, nam
41	Duttho	Người tức giận	Danh, nam
42	Byāpannacitto	Người có ác tâm	Danh, nam
43	Moho	Si	Danh, nam
44	Vijjā	Minh	Danh, nữ
45	Mūlho	Người ngu độn	Danh, nam
46	Vijjagato	Người sáng suốt	Danh, nam
47	Dhammo	Pháp	Danh, nam
48	Kusala	Thiện	Tính

49	Vā	Và, hoặc	Phụ
50	Sāvajja	Có lỗi	Tính
51	Viññugarahita	Bị chê trách bởi bậc trí	Tính
52	Viññuppasattha	Được khen ngợi bởi bậc trí	Tính
53	Samatta	Hoàn toàn, toàn bộ	Tính
54	Samādinna	Được chấp nhận	Tính
55	Samvattati	Dẫn tới, đưa tới	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
56	No	Không	Phụ
57	Yadā	Khi, khi nào	Liên từ
58	Tumhe	Các người, các anh, các bạn, các con...	Đại từ nhân xưng ngôi 2 số nhiều
59	Attanā	Tự mình (dụng cụ cách số ít của attan)	Danh, nam
60	Jānati	Biết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
61	Ayaṃ	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
62	Atha	Thì, khi ấy	Phụ
63	Upasampajja	Chấp nhận	Động từ bất biến
64	Viharati	Sống, thực hành trong cuộc sống	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 4

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 4
1	NA		

Bài đọc thêm

[1] Saṅkappaṃ upagacchanto, no iccheyyāsi paccāgantum (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Saṅkappo	Mục tiêu, mục đích	Danh, nam
2	Upagacchanta	Đang tiếp cận [hiện phân]	Tính
3	No	Không	Phụ
4	Ichcheyya	Mong muốn	Động, chủ động, cầu khiến
5	Paccāgantum	Trở lại	Động, nguyên mẫu
Ghi chú ngữ pháp		Động từ nguyên mẫu [paccāgantum] kết hợp và làm rõ ý cho động từ chính [iccheyyāsi]. Khi đó, động từ nguyên mẫu này được gọi là động từ nguyên mẫu bổ sung [supplementary infinitive]	

Câu gốc Latin	<i>Ad finem ubi perveneris, ne velis reverti</i>
----------------------	--

[2] Paṭimukhaṃ suriyaṃ no bhāseyya (Erasmus)

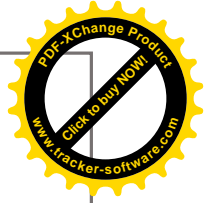
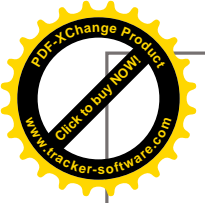
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Paṭimukhaṃ	Chống lại, ngược lại [kết hợp với trực bổ cách]	Giới từ
2	Suriyo	Mặt trời	Danh, nam
3	No	Không	Phụ
4	Bhāseyya	Nói	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Adversus solem ne loquitor</i>	

[3] No jalasakuṇaṃ dhāreyyāsi gehaṃ (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	No	Không	Phụ
2	Jalasakuṇo	Chim nhận	Danh, nam
3	Dhāreyya	Mang, nhận	Động, chủ động, cầu khiến
4	Gehaṃ	Nhà	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		<p>Trong câu trên có 2 danh từ trực bổ cách, trong đó:</p> <p>[1] Một danh từ trực bổ cách làm túc từ trực tiếp cho động từ</p> <p>[2] Một danh từ trực bổ cách chỉ phương hướng cho động từ</p>	
Câu gốc Latin		<i>Hirundinem sub eodem tecto ne habeas</i>	

[4] Saddaheyyāsi no kudācanaṃ naraṃ dhāraṇtaṃ udakaṃ aññaṇa hatthena, aggim aññaṇa hatthena (Ngạn ngữ Hà Lan)

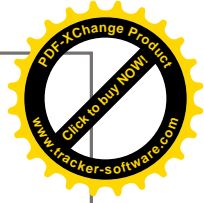
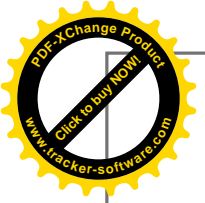
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Saddaheyya	Tin	Động, chủ động, cầu khiến
2	No	Không	Phụ
3	Kudācanaṃ	Lúc nào đó	Trạng
4	Naro	Người	Danh, nam
5	Dhāraṇta	Mang [hiện phân]	Tính
6	Udakaṃ	Nước	Danh, trung
7	Añña	Khác	Tính

8	Hattho	Tay	Danh, nam
9	Aggim	Lửa [trực bổ cách, số ít]	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		[Añña... añña...] = [nay... kia...]	
Câu gốc Hà Lan		<i>Geloof nooit iemand die in de ene hand water en de andere hand vuur draagt</i>	

[5] Dānaṃ chādeti saṅghaṃ pāpānaṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Dānaṃ	Việc thiện nguyện	Danh, trung
2	Chādeti	Che đậy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Saṅgho	Khối	Danh, nam
4	Pāpānaṃ	Việc ác	Danh, trung
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Charity covers a multitude of sins</i>	

Góc văn hóa

Hội Thánh điển Pali – Pali Text Society

Kỳ 2: Cách tổ chức

Được tổ chức phỏng theo mô hình của Hội Điển tịch Anh ngữ Sơ kỳ (Early English Text Society). Hội Điển tịch Anh ngữ Sơ kỳ - viết tắt EETS, được thành lập năm 1864, gồm các học giả, nhà nghiên cứu, nhằm đến mục tiêu biên tập và xuất bản các văn bản, tác phẩm Anh ngữ cổ & trung đại (Old & Medieval English texts), đạt nhiều thành tựu xuất sắc. Vào thời kỳ Hội ra đời, các tác phẩm văn học Anh cổ vẫn chỉ tồn tại trong các thủ bản – tức các bản viết tay từ xưa, ở tại các thư viện của nhà thờ, trường đại học... công chúng hầu như không được tiếp cận. Chính nhờ Hội mà công chúng – nhất là sinh viên, giới nghiên cứu – được dễ dàng tiếp xúc kho tàng văn học quý giá này.

EETS thành lập ban đầu giống với hình thức một câu lạc bộ, và đến nay vẫn giữ nhiều đặc trưng thuở đầu. Hội không có trụ sở, văn phòng, không có nhân viên hay biên tập viên ăn lương. Độc giả của Hội đăng ký mua dài hạn – thường là 1 năm, và sẽ được nhận 1 hay 2 ấn bản miễn phí hàng năm, được gửi bằng bưu điện. Hội dùng số tiền đó để chi trả những chi phí cần thiết cho việc in ấn, phát hành. Các biên tập viên của Hội là những người tình nguyện, nhiệt huyết, không có tiền lương cố định và rất hiếm khi được Hội trả thù lao. Họ sẽ chủ động lựa chọn tác phẩm và đề xuất với Tổng biên tập, nếu được duyệt, họ tiến hành biên tập theo những quy định, hướng dẫn về chuyên môn của Hội.

Trở lại với Hội Thánh điển Pali, vào những năm đầu tiên thành lập, giá mua dài hạn là 1 Guinea/năm hoặc 5 Guinea/6 năm. Ngoài ra Hội cũng kêu gọi mạnh thường quân đóng góp. Hội có xuất bản 1 tạp chí – tên gọi ‘Journal of the Pali Text Society’, khoản 1 số/năm. Nội dung tạp chí thông báo với độc giả về những tiến triển mới nhất, về vấn đề tổ chức của Hội cùng với cả những chủ đề về học thuật, chuyên môn Pali và kinh điển Theravada. Vào mùa Xuân năm 1882 – tức khoảng 1 năm sau khi Hội thành lập, hơn 70 vị cao tăng của giáo hội Sri Lanka đã đặt mua dài hạn với trị giá tiền đủ cho việc in ấn trong năm. Tức giáo hội Sri Lanka muốn hợp tác với Hội vì trân trọng công việc và tin tưởng nhân sự trong Hội. Số lượng 70 vị cao tăng chiếm gần 1 nửa số lượng độc giả mua dài hạn vào thời điểm ấy, do đó Hội phải điều chỉnh một chút về hướng hoạt động.